

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem Ing. Mgr. Martinem Jakubem Brusem ve věci

žalobkyně: **H. P.**, narozená dne X
bytem X
zastoupená obecným zmocněncem Zd. V.
bytem X

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 376/1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-2024/206414-916 ze dne 20. 9. 2024

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím ze dne 17. 4. 2024 Úřad práce České republiky – krajská pobočka v Ústí nad Labem (dále jen „úřad práce“) podle § 9 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poskytování dávek“) zamítl žádost žalobkyně o dávku pro osoby se zdravotním postižením – příspěvek na zvláštní pomůcku „*Stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC, a to včetně stavebních prací spojených s rozšířením dveří v rámci uzpůsobení koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu, nikoli však o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.*“ Odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 20. 9. 2024.
Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Žaloba

2. V žalobě žalobkyně uvedla, že podle posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Ústí nad Labem (dále jen „posudková komise“) ze dne 15. 8. 2024 se v jejím případě jedná o funkční plegii dolních končetin s praktickou ztrátou schopnosti chůze. Posudková komise však podle žalobkyně nevysvětlila rozdíl mezi úplnou plegií a funkční plegií a nevypořádala se s tím, na základě čeho odvolací námitka, že žalobkyně má funkční ztrátu dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí, neodpovídá skutečnému stavu věci. Podle žalobkyně posudková komise sice uznala, že se jedná o demenci, ale nevypořádala se s tím, proč neaplikovat část I, bod 1, písmeno n) přílohy k zákonu o poskytování dávek. Žalobkyně dále namítala, že nebyla vyzvána k předložení lékařské zprávy, ve které by byl určen stupeň demence.
3. Žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Vyjádření žalovaného k žalobě

4. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že postupoval v souladu s platnými právními předpisy. Posouzení povahy zdravotního postižení z hlediska splnění podmínek nároku na příspěvek je podle žalovaného věcí odborně medicínskou a plně v kompetenci posudkové komise. Posudek posudkové komise považoval za odborný, úplný a stěžejní důkazní prostředek. Podle žalovaného měla posudková komise k dispozici kompletní zdravotní dokumentaci žalobkyně. Žalovaný vysvětlil, že příspěvek na zvláštní pomůcku se poskytuje jen v případě zdravotních postižení uvedených v části I, bodech 1 a 4 přílohy k zákonu o poskytování dávek. Podle žalovaného nebylo u žalobkyně zjištěno žádné z těchto zdravotních postižení, která jsou vymezena taxativně, nelze se od nich odchýlit ani je srovnat s jinými zdravotními postiženími. Žalovaný konstatoval, že se posudková komise vyjádřila k tomu, proč se nejedná o funkční ztrátu obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí a o těžkou demenci. Podle žalovaného byla zástupci žalobkyně dne 13. 5. 2024 doručena výzva s tím, že může do patnácti dnů doložit další podklady pro posuzování zdravotního stavu; měl tedy možnost doložit i lékařskou zprávu o stanovení stupně demence. Bude-li mít žalobkyně takovou lékařskou zprávu k dispozici, může ji uplatnit v novém řízení. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Posouzení věci soudem

5. Žaloba není důvodná.
6. Podle § 9 odst. 1 zákona o poskytování dávek platí, že *nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku má osoba se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu uvedeným v příloze tohoto zákona, a její zdravotní stav nevylučuje přiznání tohoto příspěvku.* Odstavec 4 téhož zákona stanoví, že *zdravotní postižení charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu odůvodňující přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku a zdravotní stavy vylučující jeho přiznání jsou uvedeny v příloze k tomuto zákonu.*
7. Z § 1 vyhlášky Ministerstva práce a sociálních věcí č. 388/2011 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „prováděcí vyhláška“) plyne, že *seznam druhů a typů zvláštních pomůcek určených osobám se zdravotním postižením charakteru dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, na jejichž pořízení se poskytuje příspěvek na zvláštní pomůcku, je uveden v příloze č. 1 k této vyhlášce.* Tato příloha v části I *Zvláštní pomůcky určené osobám s těžkou vadou*

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

nosného nebo pohybového ústrojí v bodu 1 pod písmenem b) stanoví, že osobám se zdravotním postižením, které je uvedeno v části I bodě 1 přílohy k zákonu, jsou určeny tyto zvláštní pomůcky: stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC, a to včetně stavebních prací spojených s rozšířením dveří v rámci uzpůsobení koupelny a WC; jedná se o stavební práce a s nimi nezbytně související materiál na úpravu, nikoli však o obklady, podlahové krytiny, sanitu apod.

8. Zdravotní postižení, která odůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku – stavební práce spojené s uzpůsobením koupelny a WC, jsou tedy uvedena v části I bodu 1 přílohy k zákonu o poskytování dávek. Žalobkyně uplatnila námitky, které se vztahují jen ke zdravotním postižením uvedeným pod písmeny b) a n). Takto vymezeným rozsahem přezkumu je soud vázán.
9. Podle části I bodu 1 přílohy k zákonu o poskytování dávek odůvodňuje přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku *těžká vada nosného nebo pohybového ústrojí, za kterou se považuje:*
b) funkční ztráta obou dolních končetin na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí,
n) těžká demence s neschopností chůze a odkázaností na mechanický vozík, pokud byl vozík osobě předepsán příslušným lékařem a schválen revizním lékařem zdravotní pojišťovny, nebo těžká demence provázená těžkým syndromem geriatrické křehkosti a imobility prokázané geriatrickým vyšetřením.
10. Vzhledem k tomu, že se rozhodování o příspěvku na zvláštní pomůcku odvíjí od zdravotního stavu žadatele (zde žalobkyně) a správní orgány ani soud nemají medicínské znalosti, představuje klíčový (stěžejní) podklad pro rozhodnutí posudek posudkové komise. Takový posudek musí být úplný a přesvědčivý.
11. Z posudku posudkové komise ze dne 15. 8. 2024, který byl podkladem pro žalobou napadené rozhodnutí, soud zjistil, že se u žalobkyně nejedná o těžkou vadu nosného nebo pohybového ústrojí ve smyslu funkčních končetinových ztrát na podkladě úplných či těžkých ochrnutí. Posudková komise zdůraznila, že pro přiznání příspěvku musí žadatel splňovat taxativně vyjmenovaná kritéria a nelze využít tzv. srovnatelnosti zdravotního stavu s těmito vyjmenovanými kritérii. Posudková komise vysvětlila, že se u žalobkyně nejedná o neurologické onemocnění způsobující úplné nebo těžké ochrnutí dolních končetin. Jde o stav, kdy končetiny neplní svou opěrnou funkci z důvodu svalové sarkopenie (oslabení svalové síly související s věkem). Vlivem omezené spolupráce při demenci a vyčerpání fyzických rezerv žalobkyně nedošlo po fraktuře krčku femuru v roce 2021 k obnovení schopnosti chůze. Z důvodu nepoužívání dolních končetin se pak významně zhoršuje trofika svalstva (atrofie z inaktivity).
12. Soud shledal, že posudková komise jednoznačně a srozumitelně vysvětlila, proč žalobkyně nesplňuje podmínky stanovené v části I bodu 1 písm. b) přílohy k zákonu o poskytování dávek. Není totiž podstatné pouze to, že žalobkyně trpí funkční ztrátou obou dolních končetin, nýbrž také příčina této funkční ztráty. U žalobkyně tou příčinou není úplná obrna (plegie) nebo těžké ochrnutí, ale stav, kdy dolní končetiny neplní svou funkci z důvodu oslabení svalové síly související s věkem. Tuto skutečnost žalobkyně v žalobě nijak nezpochybnila.
13. Za dané situace nebylo třeba, aby posudková komise nebo žalovaný vysvětlovali rozdíl mezi úplnou plegií a funkční plegií, jak žalobkyně požadovala v žalobě. Výše citovaný text posudku zároveň podává dostatečnou odpověď na odvolací námitku žalobkyně upozorňující na funkční ztrátu dolních končetin. Tato funkční ztráta podle posudkové komise nevznikla na podkladě úplné obrny (plegie) nebo těžkého ochrnutí, což zmíněnou odvolací námitku vyvrací.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

14. Soud dále připomíná, že výčet zdravotních postižení v části I bodu 1 přílohy k zákonu o poskytování dávek je taxativní, tedy uzavřený. To znamená, že jiná zdravotní postižení, než jsou v tomto ustanovení výslovně uvedena, neodůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Funkční ztráta dolních končetin, kterou žalobkyně trpí, není ze shora uvedených důvodů podřaditelná pod písmeno b) daného ustanovení a nezakládá žalobkyni nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku. Námitka zpochybňující posudek posudkové komise z hlediska užití části I bodu 1 písm. b) přílohy k zákonu o poskytování dávek tak není důvodná.
15. Poté se soud zabýval námitkou vztahující se k části I bodu 1 písm. n) přílohy k zákonu o poskytování dávek. Shledal, že posudková komise v posudku jednoznačně zdůvodnila, proč toto ustanovení nelze použít. Žalobkyně totiž sice trpí demencí, nicméně stupeň demence nebyl objektivizován. Soud proto souhlasí s posudkovou komisí v tom, že žalobkyně nesplňuje podmínky zmíněného ustanovení – nejde o těžkou demenci.
16. Jak již soud uvedl výše, že jiná zdravotní postižení, než jsou výslovně uvedena v části I bodu 1 přílohy k zákonu o poskytování dávek, neodůvodňují přiznání příspěvku na zvláštní pomůcku. Pokud u žalobkyně nebyla prokázána těžká demence, nelze její zdravotní stav podřadit pod písmeno n) daného ustanovení a nezakládá žalobkyni nárok na příspěvek na zvláštní pomůcku.
17. K námitce, že žalobkyně nebyla vyzvána k předložení lékařské zprávy, ve které by byl určen stupeň demence, soud uvádí, že posudková komise ani žalovaný neměli povinnost žalobkyni vyzývat k předložení konkrétní lékařské zprávy. Žalobkyně byla prostřednictvím svého zmocněnce vyzvána k předložení podkladů pro posouzení zdravotního stavu; na tuto výzvu reagoval její zmocněnec podáním ze dne 27. 5. 2024 a předložil lékařskou zprávu z neurologie ze stejného dne. Soud dále shledal, že žalobkyně byla dne 3. 9. 2024 vyrozuměna o pokračování v řízení a o právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, mezi kterými byl i posudek ze dne 15. 8. 2024. Žalobkyni tak nic nebránilo v tom, aby například v reakci na obsah tohoto posudku předložila lékařskou zprávu obsahující určení stupně její demence. To však žalobkyně neučinila a takovou zprávu nepředložila ani v soudním řízení. Žalovaný ji navíc správně poučil o tom, že bude-li takovou zprávou disponovat, může podat novou žádost o příspěvek na zvláštní pomůcku a docílit nového posouzení svého zdravotního stavu.
18. Lze tedy uzavřít, že žalovaný měl pro své rozhodnutí dostatek podkladů a oprávněně vycházel zejména z posudku posudkové komise ze dne 15. 8. 2024, který soud považuje za úplný a přesvědčivý. Soud nezjistil na straně žalovaného žádné ze žalobkyní namítaných pochybení. Soud nijak nesnižuje závažnost zdravotního stavu žalobkyně, který však bohužel neodpovídá striktně vymezeným zdravotním postižením odůvodňujícím přiznání požadovaného příspěvku.
19. Soud tedy v mezích žalobních bodů vyhodnotil žalobu jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a procesně úspěšnému žalovanému náhrada nákladů řízení ze zákona nepřísluší, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 11. prosince 2024

Ing. Mgr. Martin Jakub Brus
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.